

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1984-1985

9 MEI 1985

Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 70bis van de wetten betreffende de handelsvennootschappen, gecoördineerd op 30 november 1935

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
JUSTITIE UITGEBRACHT
DOOR DE HEER GOOSSENS

De Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie merkt vooraf op dat dit ontwerp door de Kamer eenparig is aangenomen, zowel in de Commissie als in de openbare vergadering.

Hij herinnert er tevens aan dat de wet van 6 januari 1958 een eind heeft gemaakt aan de onaantastbaarheid van het maatschappelijk doel van de vennootschappen, door in de gecoördineerde wetten betreffende de handelsvennootschappen een artikel 70bis in te voegen waarbij de statutaire bepalingen betreffende het doel van de vennootschap kunnen worden gewijzigd. Daartoe werden evenwel strengere voorwaarden ingevoerd dan voor de andere wijzigingen van de statuten.

Naar luid van dat artikel 70bis, moet de wijziging van het doel van de vennootschap vooraf verantwoord worden

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heer Cooreman, voorzitter; de dames Delruelle-Ghobert, De Pauw-Deveene, de heren Egelmeers, Lallemand, Minet, Pede, Pouillet, Mevr. Remy-Oger, de heer Reynders, Mevr. Staels-Dompas, de heren Van In, Van Rompaey, Weckx en Goossens, verslaggever.

Plaatsvervangers : de heren J. Gillet en Lagae.

R. A 13120*Zie :***Gedr. St. van de Senaat :**

783 (1984-1985) : N° 1.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1984-1985

9 MAI 1985

Projet de loi modifiant l'article 70bis des lois sur les sociétés commerciales, coordonnées le 30 novembre 1935

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR M. GOOSSENS

Le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice signale tout d'abord que le projet a été adopté par la Chambre à l'unanimité, tant en Commission qu'en séance plénière.

Il rappelle ensuite que la loi du 6 janvier 1958 a mis fin à l'intangibilité de l'objet social des sociétés en insérant dans les lois coordonnées un article 70bis permettant la modification des dispositions statutaires relatives à cet objet social, tout en imposant des conditions plus rigoureuses que pour les autres modifications des statuts.

Aux termes de l'article 70bis précité, la modification de l'objet social doit être précédée par l'établissement d'un

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : M. Cooreman, président; Mmes Delruelle-Ghobert, De Pauw-Deveene, MM. Egelmeers, Lallemand, Minet, Pede, Pouillet, Mme Remy-Oger, M. Reynders, Mme Staels-Dompas, MM. Van In, Van Rompaey, Weckx et Goossens, rapporteur.

Membres suppléants : MM. J. Gillet et Lagae.

R. A 13120*Voir :***Document du Sénat :**

783 (1984-1985) : N° 1.

in een verslag, waarbij een staat van activa en passiva betreffende de vennootschap wordt gevoegd. Opdat de algemene vergadering op geldige wijze zou kunnen beraadslagen en besluiten, moeten de aanwezigen niet alleen de helft van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, maar ook de helft van het totale aantal effecten die het kapitaal niet vertegenwoordigen. Is deze voorwaarde niet vervuld, dan wordt een nieuwe vergadering bijeengeroepen, die alleen dan op geldige wijze kan beraadslagen en besluiten indien de aanwezigen ten minste een vierde van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen en ten minste een vierde van het totale aantal effecten die het kapitaal niet vertegenwoordigen. Tot slot is een wijziging alleen dan aangenomen, wanneer zij vier vijfden van de stemmen heeft verkregen.

Deze voorwaarden zijn tamelijk streng en leggen het wijzigen van het doel van de vennootschap behoorlijk aan banden. Voor tal van ondernemingen waarvan het kapitaal ruim onder het publiek is verspreid, is het immers praktisch onmogelijk een vierde van hun effecten bijeen te brengen. Dat geldt onder meer voor Petrofina. Meer dan ooit moeten de ondernemingen zich nu kunnen aanpassen aan de eisen inzake rentabiliteit en moeten zij het qua activiteiten over een andere boeg kunnen gooien. Zelfs het quorum opgelegd voor de tweede vergadering kan een hinderpaal vormen voor het nemen van de economisch onmisbare maatregelen tot aanpassing. De ervaring leert dat talrijke belangrijke vennootschappen het wettelijk quorum niet kunnen bereiken wegens de geringe opkomst van de aandeelhouders.

Om die reden wordt in de ontwerp tekst ter vervanging van het vierde lid van artikel 70bis elke voorwaarde inzake het quorum weggelaten en wordt enkel nog bepaald dat het voldoende is dat enig deel van het kapitaal vertegenwoordigd is.

De Vice-Eerste Minister benadrukt dat alle voorzorgen tegen ongerechtvaardigde wijzigingen blijven bestaan, bijvoorbeeld : het voorleggen van de boekhoudkundige resultaten, de vertegenwoordiging op de eerste vergadering van een vierde van de effecten die het kapitaal vertegenwoordigen en een vierde van de effecten die het kapitaal niet vertegenwoordigen, evenals de meerderheid van vier vijfden van de stemmen. Als enige wijziging wordt voorgesteld dat voor de tweede vergadering de voorwaarde komt te vervallen inzake de vertegenwoordiging van een vierde van de effecten die het maatschappelijk kapitaal niet vertegenwoordigen. Alle andere voorwaarden omtrent de meerderheid, met inbegrip van die van vier vijfden van de stemmen in de tweede vergadering blijven echter gelden.

De Vice-Eerste Minister vestigt er bovendien de aandacht op dat, afgezien van het voordeel dat het doel van de vennootschap gemakkelijker gewijzigd zal kunnen worden, het ontwerp ook het voordeel biedt een misbruik overbodig te maken en bijgevolg te doen verdwijnen, welk misbruik erin bestaat dat sommige vennootschappen hun maatschappelijk doel zo ruim mogelijk omschrijven ten einde hun activiteiten te kunnen wijzigen zonder hun maatschappelijk

rapport justificatif auquel est joint un état résumant la situation active et passive de la société. Pour que l'assemblée générale puisse délibérer valablement, d'une part la moitié du capital social et d'autre part la moitié du nombre total des titres non représentatifs du capital doivent être représentées par ceux qui assistent à la réunion. Si ce quorum n'est pas atteint, une seconde assemblée est convoquée et celle-ci ne peut statuer que si elle réunit le quart au moins du capital social et le quart au moins du nombre total des titres non représentatifs du capital. Enfin, le vote de la modification doit recueillir les quatre cinquièmes des voix.

Les conditions qui viennent d'être indiquées sont assez sévères et mettent un frein important à la modification de l'objet des sociétés. En effet, bon nombre d'entreprises dont le capital est dispersé dans le public sont pratiquement dans l'impossibilité de réunir un quart de leurs actions. Des sociétés telles que Petrofina, par exemple, ne peuvent y arriver. Or, dans les circonstances présentes, les entreprises se trouvent plus que jamais dans la nécessité de s'adapter en fonction de la rentabilité et parfois même de transformer radicalement leurs activités. Le quorum imposé à la seconde assemblée, dont il a été question plus haut, fait obstacle à ces mesures d'adaptations économiquement indispensables. L'expérience montre qu'en raison de l'absentéisme des actionnaires, nombreuses sont les sociétés importantes qui ne peuvent atteindre le quorum légal.

C'est pour cette raison que le projet supprime, dans une disposition destinée à remplacer le quatrième alinéa de l'article 70bis, toute condition de quorum, exigeant simplement qu'une portion quelconque du capital soit représentée.

Le Vice-Premier Ministre tient à insister sur le fait que toutes les précautions contre les modifications abusives sont maintenues, ainsi la présentation des résultats comptables, l'exigence à la première assemblée du quart des titres représentatifs du capital et du quart des titres non représentatifs, ainsi que la majorité des quatre cinquièmes. La seule modification proposée est la suppression de l'exigence du quart des titres non représentatifs du capital à la seconde assemblée mais toutes les exigences de majorités, y compris celle de la majorité des quatre cinquièmes des voix à la seconde assemblée restent de rigueur.

Le Vice-Premier Ministre attire par ailleurs l'attention sur le fait qu'indépendamment de l'avantage tenant à la plus grande facilité de modifier l'objet social, le projet présente l'intérêt de rendre sans utilité — et par conséquent à faire disparaître — l'abus consistant, pour les sociétés, à définir très largement l'objet social en vue de pouvoir changer leurs activités sans modifier leurs statuts en ce qui concerne l'objet social. Cette pratique est une violation de l'article 9, 3°, des

doel statutair te moeten veranderen. Deze praktijken zijn in strijd met het bepaalde in het 3° van artikel 9 van de gecoördineerde Vennootschappenwet, waarin wordt bepaald dat het maatschappelijk doel nauwkeurig moet worden omschreven.

Een lid merkt op dat de hinderpalen die de bestaande wetgeving in de weg legt aan de wijziging van de statutaire bepalingen over het doel van de vennootschap, niet te verantwoorden zijn, omdat er wijzigingen van andere statutaire artikelen zijn die minder verder strekken dan die betreffende het doel.

Andere commissieleden merken op dat de ontwerptekst niets wijzigt aan de regelen inzake de bekendmaking, onder meer wat betreft de wijziging van de statuten, te weten : de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van de oproeping van de aandeelhouders, in welke oproeping de voorgestelde wijzigingen bepaaldelijk moeten worden aangegeven (artikel 70 van de Vennootschappenwet). Sommigen stippen aan dat de agenda wel de statutenwijziging vermeldt, doch niet de inhoud van de wijziging. Hierop wordt geantwoord dat wie geregeld het *Belgisch Staatsblad* doorneemt, kan vaststellen dat de voorgestelde tekst van de statutaire wijzigingen veelal in de oproeping voorkomt.

In haar geheel is de Commissie van oordeel dat de werkelijke bescherming van de aandeelhouders bestaat in de oproeping van de aandeelhouders tot de vergadering om de statuten te wijzigen en in de bekendmaking van die oproeping. Die bescherming wordt geenszins in het gedrang gebracht door het ontwerp.

Stemming

Het enig artikel van het wetsontwerp wordt aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

Dit verslag is goedgekeurd bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

De Verslaggever,
P. GOOSSENS.

De Voorzitter,
E. COOREMAN.

lois coordonnées qui impose de définir de façon précise l'objet de la société.

Un membre fait observer que les obstacles que la législation actuellement en vigueur oppose à la modification des dispositions statutaires concernant l'objet social ne se justifient pas, étant donné qu'il y a des modifications d'autres articles statutaires qui sont moins graves que celles qui concernent cet objet.

D'autres membres font observer que le projet ne modifie en rien les règles de publicité et notamment celles qui concernent la modification des statuts, à savoir la publication au *Moniteur belge* de la convocation des actionnaires, publication dans laquelle l'objet des modifications proposées aux statuts doit être spécialement indiqué dans la convocation (article 70 des lois coordonnées). Certains font observer que l'ordre du jour indique l'objet mais pas le sens de la modification. Il est répondu à cela que la consultation régulière du *Moniteur belge* fait apparaître que les convocations mentionnent régulièrement le texte qui est proposé pour les modifications statutaires.

Dans son ensemble, la Commission est d'avis que la protection réelle des actionnaires se trouve dans la convocation de l'assemblée pour les modifications des statuts et dans la publicité de cette convocation. Cette protection n'est affectée en aucune manière par le projet.

Vote

L'article unique du projet de loi est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

Le présent rapport est approuvé à l'unanimité des 12 membres présents.

Le Rapporteur,
P. GOOSSENS.

Le Président,
E. COOREMAN.